

Aysu Basri AKTER

aysu_basri@yahoo.com
sms: 4334 (aysu)

www.yeni-duzen.com

MARAŞ AÇILABİLİR!

Kıbrıs 2015 İnisiyatifi Cenevre Zirvesi öncesinde ada çapında 2 bin kişiyle gerçekleştirdikleri anket sonuçlarını paylaştı.

Sonuçlar arasında son derece ilginç noktalar var. Bunlardan biri Kapalı Maraş konusuna iki toplumun yaklaşımı.

Konuyu ilginç kılan ise, hâlâ birçok konuda doğal görüş farklılıkları olan iki toplumun Maraş'ın BM gözetiminde açılmasını ortak olarak onaylamaları.

Üstelik güven artırıcı önlemler kapsamında.

Kıbrıslı Rumların %68'i Maraş'ın ortak çalışılabilecek bir alan olarak BM ve AB gözetiminde açılmasını, "tatmin edici, çok cazip" bir seçenek olarak görüyorlar.

Bu oran, Kıbrıslı Türkler arasında %45 olarak ortaya çıkarken, Kıbrıslı Türklerin %18'i bu seçeneği "tahammül edilebilir" olarak görüyor. Bu iki yüzdeliği topladığımızda, %63 oranında bir kabuledilebilirlik çıkıyor karşımıza.

Yani bir zamanların tabu meselelerinin başında gelen Maraş konusunda, hem Kıbrıslı Türkler, hem de Kıbrıslı Rumlar, ezici çoğunlukla ortak kullanılabilecek bir alan yaratılabileceğini ve bunun kendi sahipliklerinde değil de BM ve AB gözetiminde olabileceğini düşünüyor.

Bu önemli, çünkü yıllarca Maraş Rumların kendi malı olarak görüldü. Bir gün koşulsuz şartsız geri dönecekleri üzerine kuruldu resmi tez.

Kıbrıslı Türkler ise hep bütünlüklü çözümün bir parçası olarak en önemli kozu saydı Maraş'ı resmi tezlerinde.

Şimdi bir çözüm beklemeden, sadece benimdir demeden, bir çözümden önce toplumlararası ortak bir alan olarak kullanılabileceği görüşü var her iki tarafta da.

Yani bugün bir karar alınsa ve Maraş BM ve AB gözetiminde ortak kullanıma açılıyor dense, toplumlar buna karşı çıkmayacak, aksine destek verecek?

O zaman neden açmayalım Maraş'ı?

Bir süredir Mağusa İnisiyatifi adıyla örgütlenen ve bir sivil toplum örgütü şeklinde ağırlıklı olarak Maraş konusunda çalışan grubun da temel tezleri bu yöndeydi. Maraş önemli bir güven artırıcı önlem olabilir deniliyor ve bunun ekonomik aklını da ortaya koyuyordu inisiyatif.

Bu sonuçlar Maraş konusundaki bu çıkışların radikal ve kendinden menkul çıkışlar değil, çözümü de

motive edecek, toplumsal zemin bulabilecek, değerlendirmeye değer bir tez olduğunu da ortaya koyuyor.

Bugüne kadar Maraş konusu resmi tezlerin ötesinde değerlendirilmedi.

Mehmet Ali Talat döneminde masaya getirildiği konuşulsa da Talat'ın kendisi de daha sonra resmi tezler kapsamında, Maraş'ın ancak bütünlüklü bir çözümün parçası olduğu noktasında kaldı.

Araştırmamanın bir başka ilginç tarafı da BM Güvenlik Konseyi Daimi üyelerine bakışla ilgili.

Buna göre her iki taraf da BM'nin gözetimine yeşil ışık yakarken, Konsey'in daimi üyelerinin uluslararası bir konferansta yer almasına sıcak bakmıyorlar.

Özellikle Kıbrıslı Rumlar açısından düşünülürse, bunun resmi tezlerle uyumlu olmadığı, aksine iki toplumun uluslararası bir konferansı oluşturacak, dolayısı ile adayı çözüme götürmek için çalışacak olanlara da ortak bir bakış açısı taşıdıklarını ortaya koyuyor.

Sadece bu iki sonuç bile birbirinden on yıllardır kopuk yaşayan bu ki toplumun liderliklerinin ne kadar önünde olduğunu da ortaya koyuyor.

Ancak bu araştırma sonuçlarına göre olası bir referandum için her iki toplum da kararsız!

Bu da müzakere sürecinden kopuk kalan toplumların sürece dahil edilmesi gerekliliğini bir kez daha ortaya çıkarıyor. Tabii ki iki toplumun ortak noktaları yanında kendi adına taşıdığı endişe ve farklılıkları da gözeterek yakınlaşma ve empati süreçlerinin ihtiyacını da göz ardı etmemek gerekiyor.

Daha önce yapılan çeşitli araştırmalar, adada federasyon temelinde bir çözüm potansiyeli olduğunu ortaya koyuyor.

Ancak on yıllardır birbirinden kopuk yaşayan toplumların federasyon çerçevesinde bir anlaşma için federasyon kültürlerinin yeterince gelişmemiş olduğunu da ortaya koymak gerekiyor.

Bugüne kadar bu kültürün geliştirilmesi için yeterli çaba yazık ki konulamadı.

Bir anlaşmanın ancak halklarla birlikte yapılabileceği unutulmadan, siyasi partilerle sivil toplum örgütlerinin resmi tezlerin de ötesinde geliştirecekleri söylem, kuşakların geleceğini belirleyecek önemdedir.

Umalım ki birileri en azından gelecek kuşakları düşünüyor olsun!